

Teori Lenin lor Lorganizasyon

Ernest Mandel (1970)

Avan nu get linportans Lenin so “teori lorganizasyon” anterm istorik ek so linportans pu zordizur, anu get so plas dan listwar teori Marxist. Lenin so teori lorganizasyon finn anfet devlop teori Marx, donn li enn nuvo dimansyon.

Sa prosesis-la, kuma tu prosesis, ena so kontradiksyon intern, ki nu bizin demaske. Nu fer sa par get inter-relasyon intim ki tultan ena ant devlopman teori, enn kote, e devlopman praktik lalit deklas ki proletarya pe amene, lot kote.

Kan nu get li kumsa, Lenin so teori lorganizasyon paret kuma enn linite dyalektik ant 3 eleman:

Premye, enn teori lor lefet ki revolisyen dan bann pei su-devlope li lor azanda dan lepok inperyalist (enn teori ki plitar finn zeneralize pu aplike pu lemond antye pandan lepok kriz zeneralize dan sistem kapitalis); *dezyem*, enn teori lor konsyans deklas proletaryenn, e lefet ki li devlope ena fwa vit, ena fwa lant, e tultan dan enn fason kas-kase e kontradiktwar, e lefet ki ena diferan staz byen importan dan devlopman konsyans deklas, kot kapav disteng diferan staz; ek *trwazyem*, ena enn teori lor lesans-mem Marxism, setadir, relasyon spesifik ki Marxism ena avek lasyans, enn kote, ek lalit klas travayer, lot kote.

Kan nu get byen, nu truve ki sa 3 teori-la, form ondire enn “baz sosyal” pu konsep Lenin lor lorganizasyon. San sa baz-la, so teori ti kapav paret arbitrer, non-materyalist e pa syantifik. Konsep Lenin lor ‘le parti’ li pa sel konsep posib lor le parti. Me, li sel konsep ki donn a parti lavangard enn rol pu li divan-divan dan enn revolisyen, enn revolisyen ki pe aprose dan enn fason inevitab, a mwayenn ubyen a lonterm.

Kan nu get konsep Lenin lor “le parti” (“lorganizasyon”) nu oblize anmemtan get so analiz presi lor konsyans deklas proletaryenn. Sa vedir nu bizin konpran ki konsyans deklas *politik* – pa zis konsyans sindikal, ubyen enn konsyans sektoryel – li napa spontane, ni li pa arive otomatikman avek devlopman obzektiv dan lalit ki klas travayer amene. Lide Leninist lor le parti li baze lor enn asempsyenn ki ena enn serten degre lotonomi dan analiz syantifik, e sirtu dan analiz Marxist. Teori Marx pa devwal enn devlopman mekanik inevitab kan klas travayer amenn so lalit (mem si li kondisyone par lefet ki klas travayer amenn so lalit e kree zerm revolisyen proletaryenn), me so lalit ki li amene, li anmemtan rezulta lefet ki ena enn pratik teori. An dot mo, lalit ki travayer amene li osi rezulta “prodiksyon teorik”. Sa pratik teori, sa prodiksyon teorik, li reysi kree bann lyen ant lalit ki pe arive partu-partu, li reysi batir enn linite dan tu sa lalit deklas ki pe derule isi-laba, e li fer sa lor enn long, long peryod lalit. Listwar revolisyen sosyalist mondial dan 20yem Syek li anfet listwar sa long, long prosesis-la.

Sa 3 propozisyon-la reprezent enn devlopman dan Marxism dan lesans ki swa Marx e Engels ti zis mansyonn sa bann pwen la ase briyevman, swa seki zot ti dir pa ti tradir ubyen pibliye pandan 1880-1905, kan Lenin ti pe amenn lalit ek ekrir.

Seki importan dan sa devlopman pli lwen teori Marx se dan so totalite, li determinn karakter spesifik revolisyen proletaryenn, ubyen revolisyen sosyalist.

Revolisyen proletaryenn ubyen sosyalist, li pa parey kuma tu lezot revolisyen avan. Pas zis li pa parey kuma “revolisyen burzwa” ki finn byen etidye (par Marx e Engels zot mem, dabor), me li pa parey kuma tu lezot revolisyen ki pankor etidye an buku detay (par examp, revolisyen peyzan pandan ki ansyen mod prodiksyon Azyatik ti pe dezintegre).

Revolisyen proletaryenn dan 20yem Syek, li ena 4 laspe partikilye a li. Sa 4 laspe-la donn sa revolisyen-la so karakter spesifik, enn kote, e kuma Marx ti predir, rann sa revolisyen-la enn tas byen difisil pu akonplir, lot kote.

1. Revolisyon proletaryenn li premye revolisyon dan listwar limanite ki finn reysi e *ki finn amene par klas sosyal pli anba dan lesel.*

Klas travayer ena enn puvvar ekonomik byen limite dan realite, mem si li ena enn puvvar ekonomik potansyel imans. Klas travayer pena akse a larises sosyal (li plito resevwar zis obze konsomasyon ki tultan pe servi, pe epwize, pe bizin ranplase). Sityasyon klas travayer byen diferan depi burzwazi kan li ti pe chalennj reyn seyner feodal, kot burzwazi ti inn deza akapar kontrol ekonomik dan larealite; sityasyon klas travayer osi byen diferan depi bann esklav ki, kan zot ti fer sulevman, zot pa ti ena mwayen sosyal pu akonplir enn revolisyon.

2. Revolisyon proletaryenn li premye revolisyon dan listwar limanite kot dimunn *konsyaman planifye pu ranvers sosyete aktyel pu kree enn lot sosyete.*

Sa vedir, revolisyon proletaryenn pa rod zis retablier enn ansyen sistem ki ti existe avan, kuma bann revolisyon esklav ek peyzan dan lepase ti sey fer. Sa vedir osi ki revolisyon klas travayer pena zis pu reysi fer enn transfer puvvar politik kan anrealite finn deza fini gayn puvvar kote ekonomik, me li bizin amenn enn nuvo prosesis net, enn ki zame pa finn existe avan, me ki finn selman kree antan ki enn “teori”, ubyen enn “program”, partaze an-komen dan latet dimunn.

3. Revolisyon proletaryenn li premye revolisyon kot bizin ena aktivite indepandan partu-partu dan so klas, e dan lasosyete, e kot tu bann klas pu likide, antanki klas.

Parey kuma tu lezot revolisyon sosyal dan listwar, revolisyon proletaryenn li sorti dan bann klash ant bann klas, e lalit ki derule alinteryer sosyete-la mem. Me, lezot revolisyon dan lepase ti kapav arive an grand liyn, par zis pus lalit deklas an-avan, amenn li pli divan, ale-mem ziska ariv enn pwen kilminan, tu korek, parski zot pa ti bizin kree nuvo relasyon sosyal net; tandi ki revolisyon proletaryenn kapav vinn enn realite selman si lalit klas travayer kilmenn enn revolisyon dan enn imans prosesis, ki travers lane apre lane, ki travers par dizenn lane, e ki finalman pu vinn bulvers tu relasyon imen dan enn fason sistematik e konsyan; pu fer sa, bizin osi rann zeneral, propaz partu, aktivite indepandan klas travayer, e plitar (zis avan enn sosyete san klas) aktivite indepandan tu manb sosyete.

Kan laviktwar revolisyon burzwa rann burzwazi enn klas konservater apre so priz di puvvar – enn klas ki kammem kapav amenn transformasyon revolisyoner kote teknik, kote indistriyel, e ki ena enn rol obzektiv dan progre istorik pandan enn bon but letan – li reziste kont tu tranformasyon lavi sosyal. Akoz li dan sfer relasyon sosyal ki burzwazi reaksyoner net, akoz so bann klash avek klas travayer, viktwar klas proletarya li *pa enn lafen me enn kumansman aktivite klas travayer* pu fer revolisyon dan lasosyete. Sa aktivite-la kapav selman ariv so lafen kan klas travayer likid limem kuma enn klas, ansam avek so likidasyon tu lezot klas

4. Revolisyon proletaryenn li internasyonal, e so konklizyon se kan ena enn sosyete san klas lor enn baz mondal.

Tandi ki tu bann revolisyon sosyal avan, zot ti dan enn pei ubyen mem dan enn rezyon dan enn pei, enn revolisyon klas travayer ki ena laviktwar stab, li bizin internasyonal. Revolisiyon klas travayer kapav ena laviktwar dan enn pei, me sa viktwar-la pu tultan uver a kont-revolisyón, tultan res andanze, tultan res provizwar, tanki lalit deklas lor enn baz internasyonal pa finn fer enn viktwar kont kapital partu.

Alor revolisyon proletaryenn, li enn prosesis pu enn revolisyon mondal, e sa prosesis-la li pa al dan enn laliyn drwat, ni a enn vites konstan, ni li pa iniform dan so developman.

Lasenn inperialist li kase kot mayon pli feb. E anmemtan muvman revolisyoner li monte-desann kuma lamare; alor revolisyon vini dapre “lalwa developman inegal e konbine”. (“*The law of combined and*

uneven development"). Sa li vre pa zis kote lekonomi me osi kote relasyon ant bann lafors deklas; e le de napa neseserman kwenside ditu.

Teori Leninist lor lorganizasyon li pran tusa bann spesifisite-la an konsiderasyon. Li osi get bann spesifisite ek kontradiksyon dan formasyon "konsyans deklas". Plis ki tu, Lenin montre kimanyer li ni "otomatik" ki lord sosyal kapitalist pu ranverse, ni li pa "spontane", ni li pa enn developman "organik" ki sa lord sosyal-la pu dezintegre kan konstrir enn lot lord sosyal. Alor, presizeman parski oblize ena enn revolisyen konsyan, pena zis bann zafer "obzektiv" ki bizin mir pu revolisyen, me ena osi bann zafer "sibzektiv" ki bizin mir pu revolisyen. Sa vedir klas travayer bizin konsyan pa zis so klas me osi konsyan so rol istorik alatet enn revolisyen; li pa ase ki atann enn kriz, lerla sistem kapitalis pu bez anba par limem otomatikman. Si napena sa matirite kote sibzektiv, ubyen si li tro feb, revolisyen proletaryenn li pa pu gayn enn viktwar sa ku-la. E dan so defet-mem ki klas kapitalist pu ranforsi e konsolid so sistem – omwen tanporerman.

Alor, an gran liyn, teori Leninist lor lorganizasyon kontenir enn lavansman teori Marx, sirtu lor bann problem siperstriktir sosyal, setadir lor kestyon Leta, konsyans deklas, ideolozi, le parti). Si nu pran li ansam avek bann kontribisyon paralel imans ki Rosa Luxemburg ek Trotsky finn amene – ek enpe mwens ki Lukacs ek Gramsci finn amene – lerla nu gayn *syans Marxist lor laspe sibzektiv* dan listwar.

Ideolozi burzwa ek konsyans deklas proletaryenn

Ena enn propozisyon Marxist ki dir: "Ideolozi dominan dan nerport ki sosyete se ideolozi klas dominan". Me, sa paret on-dire ankontradiksyon avek karakter-mem revolisyen proletaryenn, kuma ranversman *konsyan* ki klas travayer amene, kan enn klas antye azir indepandaman pu ranvers klas dominan.

Alor, li pu fasil lerla vinn dir ki li enn rev pu krwar ki lamas dimunn kapav depas ideolozi burzwaz ki dan sistem kapitalist pe dominn zot tulezur; li fasil pu vinn dir ki li inposib ki klas travayer mem kapav amenn lalit kont sa sosyete-la, e li pli inposib ankor pu li reysi fer enn revolisyen sosyal. Herbert Marcuse ena sa konklizyon-la, e so panse li dernye lamod dan enn long lalist bann teorisyen ki kumanse avek definisyon Marxist lor klas dirizan, pu lerla fini par met ankestyon kapasite klas travayer pu amenn larevolisyen.

Me, sa problem-la li disparet si, anplas nu get tu dan enn fason statik, nu adopte enn analiz dyalektik. Bzin pran propozisyon Marxist e rann li pli dinamik.

Ideolozi dominan dan nerport ki sosyete, se ideolozi klas dominan dan lesans ki sa klas-la ena kontrol lor mwayen fann ideolozi e prodir ideolozi (legliz, lekol, mas medya, etc) e li servi sa bann mwayen la dan so prop lintere deklas. Tanki so reyn pe ranforsi, ubyen tanki li stab, e dimunn pa poz kestyon lor la, ideolozi klas dominan li dominn konsyans tu klas oprime osi. Lor la, dimunn explwate byen suvan devlop premye faz zot prop lalit anterm bann "formil", anterm bann "lideal" e dan lezot format ideolozi bann explwater-mem.

Me, kan dimunn kumans met ankestyon sosyete kuma li ete, kan lalit bann klas oprime kumans ranforsi, e kan lalit deklas intansifye, e kan dominasyon klas opuvvar kumans afebli inpe dan lapratik, lerla bann seksyon klas oprime kumans liber zot-mem depi kontrol sa bann lide klas dominan-la.

Alor, avan lalit pu revolisyen sosyal, e anmemtan ki lalit pu revolisyen sosyal derule, ena enn lalit ant ideolozi bann dirizan kont nuvo ideal klas revolisyoner. Sa lalit-la, asontur, li intansifye e li akseler lalit deklas dan lapratik, samem lalit deklas ki dan lapratik ti deza donn nesans sa ideolozi nuvo la. Konsyans lamas dimunn li kontrole par 2 faktor: pa zis par *manipilasyon* ideolozik e par lefet ki lamas pe konsom seki prodir anterm ideolozi par klas dirizan, me plis ki tu, par lefet ki tulezur ek sak zur apre sak zur, manyer ki lekonomi ek sosyete zordi derule dan lapratik, li fer enn linpak lor konsyans

lamas dimunn oprime. (Sa li partikilyerman vre pu sisyete burzwa, me li ena so bann paralel dan tu sisyete kot ena klas.)

Dan sisyete kapitalist, sa kontrol ideolozi-la existe dan lefet ki dimunn internaliz relasyon dimunn-a-dimunn atraver marsandiz: sa li liye avek lefet ki bann relasyon imen dan sisyete kapitalist re-ifye (seki fer enn relasyon paret enn obze, enn realite). Nu relasyon dimunn-a-dimunn dan sisyete kapitalist li rezulta prodiksyon zeneralize marsandiz (sa vedir “komodite”, zafer ki existe pu ki li vande) e osi rezulta lefet ki lafors travay li osi finn vinn enn marsandiz, e osi par lefet ki partu-partu inn gayn divizyon sosyal dan travay, enn divizyon ki kree par kondisyon dan lekel pe prodir marsandiz.

Sa kontrol ideolozi lor klas travayer, li osi rezulta lafatig e britalite ki sistem-la inpoze lor dimunn ki prodir. Li osi rezulta lefet ki travayer alyene depi so travay (li separe depi seki li pe kree) e li pena letan lib ase, ni lokazyon kot li lib ase, pu devlop so prop ideolozi. Li selman kan sa lanprizonnman ideolozi eklate pandan enn revolisyon – enn revolisyon kot enn ku, ena enn ogmantasyon intans *dan aktivite lamas andeor so travay alyene* – selman lerla ki nu pu truv enn diminisyon dan linfliyans mistifikater ki sa lanprizonnman ena lor lamas dimunn e zot konsyans.

Lenin so teori lorganizasyon, alor, sey konpran sa dyalektik intern dan formasyon sa konsyans deklas politik-la, sa konsyans ki kapav devlope byen-mem selman *pandan* larevolisyon limem, me lor kondisyon obligatwar ki li finn deza kumans devlope *avan* larevolisyon.

Teori-la reysi fer sa atraver 3 kategori ki an-aksyon ladan: kategori klas travayer limem (lamas travayer); kategori sa seksyon klas travayer ki deza pe al pli lwen ki bann ti-lalit tulezur ek revandikasyon zur par zur, e finn ariv enn serten degré lorganizasyon (lavangard klas travayer dan so sans pli larz); e kategori enn lorganizasyon revolisyoner ki ena ladan sa bann travayer e intelektyel ki partisipe dan bann aksyon revolisyoner e ki zot omwen anparti deza ena enn ledikasyon dan Marxism.

Kategori “klas-la limem”, li liye ar lide klas obzektiv dan sisyolozi Marx. Li ule dir sa kus sosyal determine par pozisyon obzektiv ki li okipe dan prosesis prodiksyon, *independaman* depi so konsyans deklas. (Li byen koni ki kan Marx ti zenn, kan li ti ekrir *Manifes Kominis* e dan so bann lartik ant 1850-52, par examp, li ti met divan enn konsep sibzektiv lor klas, e dapre sa, klas travayer vinn enn klas selman atraver so lalit, sa vedir kan li ariv enn serten degré konsyans deklas minimem. Bukharin apel sa konsep-la konsep “klas-la pu li-mem” pa “klas la limem”. Li lide obzektiv klas, “klas-la limem”, ki fondamantal pu Lenin so bann lide lor lorganizasyon, parey kuma pu Engels ek Sosyal Demokrasi Alman su linfliyans Engels, Bebel ek Kautsky.

Li selman parski ena lexitans enn klas revolisyoner obzektiv ki kapav amenn enn lalit deklas revolisyoner e ki parfwa oblize amenn li, e li selman anrelasyon avek enn lalit deklas dan lapratik ki konsep enn parti lavangard revolisyoner (inklir enn parti ki ena revolisyoner profesyonel ladan) kapav ena so sinifikasyon. Tu aktivite ki napa ena lyen avek sa lalit deklas dan lapratik-la li pu amenn enn *nwayo* enn parti, me pa enn parti. Sa li ena risk ki li dezenere e vinn enn grup sekter, bann oportunist sibzektiv, e bann part-taymer parmi revolisyoner. Dapre Lenin so lide lor lorganizasyon, pena okenn lavangard ki nom limem lavangard. Plito, lavangard bizin batir so rekonesans kuma enn lavangard (sa vedir so drwa istorik pu azir kuma enn lavangard) atraver so bann tantativ pu etablir bann lyen revolisyoner avek bann seksyon pli avanse dan klas travayer e avek so lalit dan lapratik.

Kategori “lavangard travayer” pran so nesans dan bann kus ki devlope obzektivman e inevitableman alinteryer klas travayer. Li osi rezulta listwar diferan diferan seksyon klas travayer, osi byen ki zot pozisyon diferan dan prosesis sosyal dan prodiksyon e zot konsyans deklas prop a zot.

Klas travayer devlope kuma enn kategori obzektiv atraver diferan prosesis istorik. Serten seksyon dan klas travayer zot deza zanfan, ubyen ti-zanfan ubyen aryer ti-zanfan bann travayer lavil, e zot finn tus enn lapey par kinzenn ubyen omwa depi de-zenerasyon. Lezot zot plito zanfan ubyen ti-zanfan laburer

agrikol ubyen peyzan san later. Lezot ankor zot enn ubyen de zenerasyon depi bann ti-burzwa ki ti posed enn serten tipti mwayen prodiksyon (bann peyzan ubyen zuvriye indepandan). Ena bann seksyon klas travayer ki travay dan bel-bel lantrepriz kot relasyon ekonomik ek sosyal kree omwen enn serten degre konsyans deklas (konsyans ki bann “problem sosyal” kapav selman rezud atraver aksyon kolektiv e atraver lorganizasyon kolektiv). Lezot seksyon travayer dan bann ti lizinn ubyen mwayen lizinn ubyen dan bann sekter “servis” (lopital, lekol, etc) kot li pli difisil pu devlop enn konsyans deklas, kot dimunn pa truv fasilman ki bann gran aksyon demas kapav ede, kuma travayer dan bann gran lizinn truve. Serten seksyon klas travyer finn res dan lavil pandan lontan, e ena buku zenerasyon lexpertyans lorganizasyon sindikal, avek so ledikasyon politik ek sosyal ladan) e atraver lorganizasyon zenes, inprimri travayer, ledikasyon pu travayer, etc. Lezot res dan bann tipti lavil ubyen mem dan lakanpayn. Sa ti vre ziska lafen 1930 pu buku miner dan Lerop. Suvan sa bann travayer-la ena byen tigit lavi kolektif ubyen lavi sosyal, byen tigit lexpertyans sindikal, zot zero dan ledikasyon politik ek ledikasyon kiltirel. E zot rol mwens dan klas travayer organize.

Serten seksyon dan klas travayer ti ne depi bann nasyon ki ti indepandan pandan mil banane, e zot klas dirizan ti oprim lezot nasyon. Lezot travayer zot ti ne depi bann nasyon ki finn lager pandan 100 banane pu liberasyon nasyonal, ubyen ki finn viv dan lesklavaz ubyen dan langazman ziska mwens ki 100 banane desela. Klas travayer ankor ena bann lanprent divizyon travay ant zom ek fam, e bann travayer fam normalman enn kus partikilyerman oprime.

Si nu get byen, sa divizyon an kus ki ena dan klas travayer depandan degre konsyans deklas, li inevitab. Antuka, li enn fenomenn ki inevitab dan prosesis devlopman listwar klas travayer limem. E ena osi diferans individuel dan kapasite sak travayer, pa zis anterm so lintelizans e so kapasite pu konpran enn sityasyon globalman, me osi diferans dan kantite lenerzi li ena, lafors so karakter, so tipe, so konbativite ek konfyans ki li ena dan limem. *Prosesis kot klas travayer vinn enn klas li reflete, a nerport ki moman done, dan diferan degre konsyans deklas alinteryer klas travayer.*

Kategori “parti revolisyoner” li sorti depi lefet ki sosyolozi Marxist li enn *syans* e li enn syans ki, anfendkont, selman enn individu kapav asimile dan so totalite; enn kolektivite pa kapav asimil sa konpreansyon la dan so totalite. Marxism vedir kilminasyon (e osi disolisyon) lezot syans sosyal klasik: filozofi klasik Alman, lekonomi politik klasik, e syans politik Franse (sosyalism Franse ek istoriografi). Pu konpran Marxism, li esansyel ki konpran dyalektik materyalist, materyalism istorik, teori ekonomik Marxist, e listwar analitik bann revolisyon modern, osi byen ki listwar muvman travayer modern. Oblize konpran sa bann laspe Marxism-la si Marxism pu fonksyon kuma enn zuti konplet pu analiz realite sosyal. Li osi neseser pu konpran sa bann laspe Marxism pu kapav konpil bann lexpertyans 100 banane lalit proletaryenn. Lide ki sa konesans imans ti kapav wadire dekul “spontaneman” depi lefet ki kikenn travay lor masinn ubyen manye zuti, li ridikil.

Lefet ki syans Marxist li enn lexpresyon konsyans deklas proletaryenn *pli devlope ki ena* vedir tu simpleman ki li selman atraver enn prosesis *individuel* dan lekel travayer pli avanse, pli expertyanse, pli intelizan, e pli konbatif, gayn sa kalite konsyans deklas dan so form pli for. E akoz li enn prosesis individuel pu gayn sa konsyans-la, li osi aksesib a lezot kus soyal e klas (sirtu intelektyel revolisyoner ek etidyan). Nerport ki lot lapros a sa problem-la amenn nu kot enn idealizasyon klas travayer ek mem enn idealizasyon kapitalism limem.

Me, nu bizin tuzur rapel ki Marxism pa ti pu kapav devlope dan lapratik andeor devlopman sosyete burzwa, ni andeor devlopman lalit deklas alinteryer sa sosyete-la. Ena enn lyen inseparab ant lexpertyans istorik kolektif kan klas travayer amenn lalit ek devlopman syans Marxist kuma konsyans deklas kolektif istorik dan so form pli for. Me, kan nu dir ki sosyalism syantifik li rezulta listwar lalit klas travayer, sa pa ule dir ki tu ubyen mem laplipar dimunn dan sa klas-la kapav reproduir sa konesans-la. Marxism li pa enn rezulta otomatik lalit deklas ek lexpertyans deklas, me li enn rezulta prodiksyon teorik syantifik. Asimilasyon konesans Marxist li selman posib kan u pe partisip dan prodiksyon bann lide Marxist, e sa prosesis li, par definisyon, enn prosesis individuel, mem si li selman posib atraver

developman bann lafors sosyal prodiksyon kapitalist ek atraver kontradiksyon deklas su sistem kapitalist.

Lalit deklas Proletaryenn e Konsyans deklas Proletaryenn

Pu ki lamas klas travayer, lavangard klas travayer ek enn parti revolisyoner vinn inifye ansam, fode lalit deklas kotidyen kumans epannwir an lalit deklas *revolisyoner*, e lerla sa nuvo devlopman-la asontur afekte konsyans lamas travayer. Lalit deklas finn ena pandan de milye dezane sanki bann partisipan ladan (bann liter) finn kone ki zot ti pe fer. Lalit klas travayer li-mem ti ena lontan avan enn muvman sosyalist ti ne, san-koz sosyalism syantifik. Lalit deklas kotidyen (elemanter), organizasyon deklas elemanter, e konsyans deklas elemanter, zot ne *direkteman depi dan laksyon*, e selman lexperryans ki dekul depi sa aksyon-la kapav devlop, e aksele devlopman, konsyans de klas. Li enn lalwa zeneral dan listwar ki *lamas dimunn* kapav ogmant zot konsyans selman atraver aksyon.

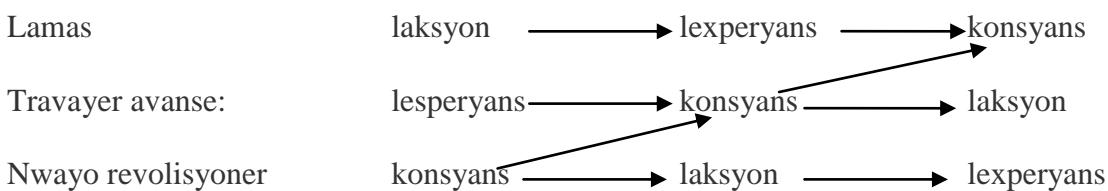
Me, mem dan so form pli elemanter ki ena, kan finn ena enn lalit deklas spontane ki klas travayer inn amene su kapitalism, li kit tuzur so tras. Sa tras li pran form *konsyans kristalize dan enn prosesis kot ena organizasyon kontinyel*. Laplipar dimunn dan lamas selman aktif pandan enn lalit; apre sa lalit-la, tutotar, zot return dan zot lavi prive (savedir “lalit pu lexitans”). Diferans ant lavangard klas travayer e lamas ki return dan so lavi prive, se ki mem pandan enn lepok “mor” dan lalit, lavangard-la napa abandone me kontiyne amenn lager, “par lezot mwayen”. Lavangard sey ranforsi bann fon rezistans ki finn devlope pandan lalit-la dan enn fon pli permanan, setadir li form e ranforsi bann sindika.

Lavangard-la pibliye bann lagazet travayer e organiz bann grup ledikasyon pu travayer, e li sey kristaliz e ogmant sa konsyans deklas elemanter ki finn kree pandan lepok enn lalit. Lavangard-la, alor donn form kontinyete, plito ki sa diskontinyite ki tultan prezan dan aksyon lamas. Li osi, antan ki lavangard, donn form konsyans a lalit, plito ki zis spontaneyite dan lamas li-mem e pu li-mem.

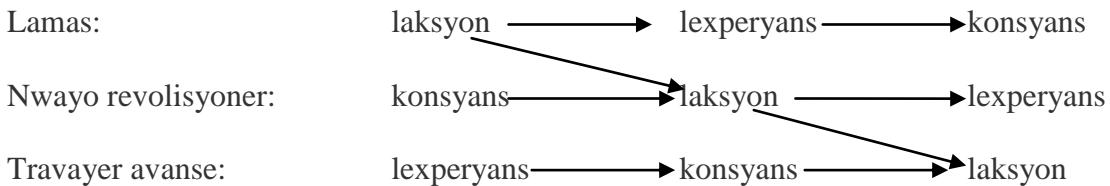
Me selman, travayer avanse, kan zot devlope, li plis par lalit dan lapratik ek konesans ek lexperryans ki par enn konpreansyon intelektyel lor lasosyete net. Lalit dan lapratik montre ki, si to fon lagrev fini apre lagrev, li rann prosenn lagrev mwen efektif, alor lavangard truve ki bizin ena enn fon permanan pu lagrev. Lexperryans montre ki enn lagazet travayer regilye li pli ena lefe ki enn trak detanzantan, alor li vinn neseser kree enn lapres travayer. Konsyans ki sorti direkteman depi lexperryans, li *anpirik* e li enn *konsyans pragmatik*, e sa konsyans-la li anrisi tu aksyon spontane ziska enn serten pwen, me selman, li pa osi anrisisan ki enn konsyans *syantifik global*, savedir li pa osi for ki konpreansyon teorik.

ENN parti *lavangard revolisyoner* ena kapasite pu devlop sa konsyans pli global-la, sa konsyans teorik-la, e pu anrisi sa konsyans devlope-la, lor kondisyon ki parti-la reysi etablis lyci avek lalit deklas, setadir lor kondisyon ki parti-la pa ezite, pa per pu met so teori dan lapratik. Depi pwendevi Marxist, enn “vre” teori pa kapav separe depi lapratik, parey kuma pa kapav ena “pratik revolisyoner” ki pa baze lor teori syantifik. Sa pa ule diminye linportans prodiksyon teorik ditu; li tu simpleman met lanfaz lor lefet ki bann travayer ki tus enn saler e bann individu revolisyoner, malgre e parski zot kumanse depi 2 pwende depar totalman diferan, e avek bann dinamik diferan, zot kapav gayn limite ant teori e pratik.

Nu kapav met sa prosesis-la dan form enn dyagram:

Si nu re-arans sa dyagram-la, ena serten konklizyon ki nu kapav fer

Sa dyagram formel montre enn seri konklizyon lor dinamik konsyans deklas ki nu finn deza truve pe vini dan nu analiz, me ki asterla nu kapav truve pli klerman.

Aksyon kolektif par bann travayer avanse (par lider naturel dan differan karo e dan differan lizinn) li relativman pli difisil pu gayne. Enn kote, volonte pir pa ase (kuma pu enn nwayo revolisyoner) e li pa spontane, li pa eklate par limem (kuma kan lamas fer sulevman). E zisteman parski zot ena *lexperyans* – enn fakter ki anfet motiv zot pu amenn aksyon – ki bann travayer avanse pran plis prekosyon avan ki zot anbarke lor enn gran laksyon. Zot finn deza konpran bann lepase e zot kone ki enn aksyon “deklarasi”, enn lagrev sipa “desann dan lari” enn ku li pa ditu ase pu ki zot ariv a zot bi. Zot ena mwens ilizyon lor lafors zot lennmi (e mem lennmi-la so swadizan zenerosite) e osi zot pena ilizyon lor kapasite muvman demas pu tini long tan. E li sa espes “prekosyon” ki bann travayer pli avanse ena, ki tant buku militan pu vinn “ekonomist” e pu zis atann lekonomi otomatikman amenn sanzman.

Alor, kan nu pe batir enn parti klas travayer revolisyoner sa vedir ki li enn inifikasiyon konsyans nwayo revolisyoner avek konsyans travayer avanse. Lerla enn sityasyon pre-revolisyoner vinn mir (kot li vinn posib pu enn sulevman revolisyoner) kan ena inifikasiyon aksyon lamas dimunn avek aksyon bann travayer pli avanse. Enn sityasyon revolisyoner – sa vedir posibilite ki enn klas revolisyoner pran puvwar – li vini kan ena inifikasiyon *aksyon* lamas ek lavangard ansam ek *konsyans* lavangard ek kan bann kus revolisyoner fini byen matchur. Pu lamas dimunn, zot lalit elemanter li tultan rezulta direk problem imedyat ki travaye gayne. Li vre pu tu aksyon demas, mem seki politik. Alor, problem bann aksyon lamas, se pa zis kimanyer gayn buku travayer ladan (kantite), me osi lor *kalite* lalit. Sa dimann lexitans travayer ase avanse parmi lamas ubyen dan muvman demas, pu ki kan ena enn sulevman, lerla, dapre zot degré konsyans, travayer ase avanse ena ase lexperyans ek konesans pu ki zot kapav amenn dan enn sel ek mem lalit bann pli gran seksyon lamas dimunn otur bann demand ek bann bi ki konstiteyenn chalenn kont lexitans-mem sosojet burzwa e so mod prodiksyon kapitalist.

Sa osi montre nu linportans kle demand tranzisionel. Li osi montre linportans stratezik ki travayer avanse ena, akoz zot deza kone kimanyer propaz demand tranzisionel. Li osi montre linportans istorik ki ena enn lorganizasyon revolisyoner, ki li tusel ki kapav kalkil enn program ase larz ek ase profon ki kontenir tu demand ttransisionel ki korespons ar kondisyon obzektiv istorik, e osi ar bezwen sibzektiv dan lamas dimunn. *Enn revolisyon proletaryenn ki pu fer laviktwar, li bizin ena tu sa bann faktor-la konbine ansam dan enn fason konvenab.*

* * *

Nu finn deza mansyone kimanyer teori Lenin lor lorganizasyon li anfet plis ki tu, enn teori lor revolisyon.